

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Disquisitionvm Magicarvm Libri Sex

Delrío, Martín Antonio

Mogvntiae, 1624

Sectio II.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62472](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62472)

poris, vt fanitas, liberatio à carcere, hostibus, ferro, igne, aqua & huiusmodi, quia sic se putat fore innoxium. 3. quando expectatur bonum anime naturalis, vt ars, vel scientia aliqua. 4. quando expectantur bona supernaturalia, vt sunt remissio peccatorum, per aliquas certas orationum formas, aut versiculos Psalmorum vel sacra alterius scripturae, & alia huiusmodi, ab Ecclesia vel Deo ad hoc non ordinata.

QVÆSTIO IV.

Vnde dignosci queat, quando sit huiusmodi vana obseruantia?

SECTIO I.

Dico breuiter, primo. Si constet, quod effectus superet naturæ vires, tunc attendere oportet, an per sacra Scripturam, vel Ecclesiæ definitionem vel approbatam ab ea traditionem effectus iste Deo tribuatur, siue, quod idem est, an huiusmodi testimonio constet, effectum hunc esse diuinum: si nihil huiusmodi reperitur, effectus tribuendus est pacto cum demone inito, & proinde censenda superstitio magica, vt minimè, vanæ obseruantie tales sunt effectus, remissio peccatorum extra sacramenta, quoad mortalia, extra sacramentalia, quoad culpas veniales. item diuinationum futurarum contingentium, inflexio aut directio earum actionum, quæ ab arbitrii libertate mere dependent.

Secundo, si constat rem, cui tribuitur effectus, hanc vim à Deo vel à natura habere, non est vana obseruantia ex parte effectus, sed posset esse vana obseruantia ratione alicuius vitiosæ circumstantie, v.g. cilicium, disciplina, ieiunium, quia corpus affligunt & macerant, prædita

A sint virtute ad coercendum concupiscentias carnales, ex viribus carnis, & corporis habitu nimis læto, pullulantes: sed si his addas circumstantias ridiculas, & ad hoc à natura, Deo vel Ecclesia non ordinatas, veluti certam horam, definitum numerum, quem nec excedere nec minueri liceat, vel presentiam certarum personarum, vel vt fiat illa vel illa manu, flagro serico, & huiusmodi, erit vana obseruantia. Ex his regulis inferitur esse vanam obseruantiam.

SECTIO II.

Primo, si ad productionem effectus requiritur fides in ipsum hominem qui sanaturus, v.g. credere quod is possit sanare.

Secundo, si effectus attribuitur magicis imaginibus, figuris, sigillis, characteribus, ipsis vera, vel rythmo, vel contactui, &c. & non Deo, quæ lib. I. discussimus: & in his plerumque est incantatio & peccatum.

Tertio, si quis vitur certis orationibus, aut sententiis etiã sacris, aut operibus piis, in reb. vanis, & ad Dei cultum & honorè, directe nec indirecte pertinentibus. Voco indirecte, quando res non sunt vanæ, quia sunt viles proximis, vt sanitate illis vel nobis ipsis adferentes. Nam in huiusmodi reb. fieri posset aliquando, vt licet nos ratione siue initium nesciamus praxis alicuius; tamen vir sanctus aliquis id instituerit, & à Deo huiusmodi efficiencia gratiam obtinuerit. Quare in huiusmodi, si quis ea adhibeat ex mera deuotione, & curatione à Deo expectet solo; sane indirecte ad Dei honorè hoc referret auctore omnis miraculose sanationis, & qui orationi ac fidei, ac ieiunio Christianorum, sanationes pollicitus fuit.

Fuit

Fuit (nisi fallor) hæc sententia Caieta. *a in summ*
vra super
stio.
 a ita scribentis, *Quarta superstitio est ob-*
servationum in verbis; aut reb. sacris por-
tandis, dicendis, vtendis, adiunctis aliquib.
conditionib. nõ malis, quarum ratio nesci-
tur. vt patientes spasimum nervorum. primo
Carino oblato Christi cruci in parasceue
vtuntur pro remedio. confecto ex illo annu-
lo: & sic de similibus. Quantum enim appa-
ret, in huiusmodi superstitio interuenit: quo-
niam vane conditiones apparent. Si tamen
ex mera deuotione sunt, & non nisi à Deo
intendant, & expectent effectum, putantes
Deum inspirasse alicui sancto viro huius-
modi conditiones, non audeo damnare, sed
tolerabile mihi videtur.] Sic Caiet. Cuius
ego sententiã eatenus amplector,
vt putem distinguendum ante factũ,
& post factum. Quoad eum, qui consi-
lium peteret, num sibi liceret huius-
modi facere, omnino suaderem desi-
steret; immo responderem nõ licere. cum
enim lege ordinaria non sit solitus
Deus huiusmodi conditiones, in
quibus aliquid vanitatis apparet, sanctis
inspirare, temerariũ est sibi quid
huiusmodi persuadere; & saltem re-
iure habetur pro suspecta: quare & te-
netur quis admonitus eam vitare. Sed
si quis post rã bona fide & opinione,
qua dicit Caietan. peractam, & nun-
quam super eo monitus, vel confite-
retur, vel cõsiliũ quæreret; non au-
derem illum damnare prateriti pec-
cati: confulerem tamen in posterum
abstineret. Si quæras, an in rigore sit
vana obseruantia? respõdeo; vt mini-
imum speciem valde verisimilem præ-
se ferre. Quod semel dictum sit circa
hanc Caietan. doctrinam, quã utilis
est ad multorum consolationem post
factum vt dixi: & cõsideranda in ple-
risque casibus sequentibus particula-
ribus, in quibus aperte malum vel

A peccati deformitas non apparet.

Quarto, per certa ieiunia & quafda orationes (quę in quibusdam libellis, damnatis ideo à Papa pio V. cõtinentur) dubias indulgentias, & remissiones peccatorum, & consecutionem rei optatę expectare seu quærere, est vana obseruantia: per certa vero ieiunia & orationes sine humano labore, sed secundum instituta artis cuiusdã, scientiam infusione acquirere, pertinet ad primam Magiã speciem, fit n. ex pacto expresso cum dãmone, & est Mortale. hanc artem, vocant *artem Notoriam*. damnata fuit Parisiis año 1320. de qua D. Thom. *dict. q. 96. art. 1.* Alexand. de Hales 2. p. q. *de sortilegio* & alii. inter quos Ciruel^o opere Hispanico, sed accurate in hanc sententiã disse-ruit: quosdam esse autodidactos, qui se putãt, sine villo labore, lectione, auditione ve, sine præceptore aut studio, diuinarum, humanarumq; rerum omniũ cognitionem brevissimo tempore, sola diuina inspiratione adipisci, certis tantum cõemoniis obseruatis: mētũtur Salomonem hac fretum arte vnus noctis spatio sapientiã consequutum & methodum huius artis libello, quem circumferunt, cõplexum de adeptione Sapientiã Salomonis re-fellit eos S. S. narratio 3. *Re. 3.* de li. merum est cõmentum? nec n. ipsi fabulã artifices inter se de illo consentiunt. Cõueniunt tantum, quia cuncti ritus quosdã (sed varios) tradunt in speciẽ pios & Deo acceptos. Method. cõmunior est huiusmodi. Principio iubent discipulum generali confessione totius vitę maculas eluere, & frequẽter cõmunicare, & quancunq; in peccatum aliquod incidit, eodẽ statim die cõfiteri: indicta per Ecclesiam ieiunia diligenter obseruare, & in super

addero

addere spontaneos dies alios præsertim quamlibet feriam sextā, qua non nisi aqua & pane uti liceat, quotidie septem Psalmos, & certas quasdam preces offerre. Hæc omnia septem septimanas ad vnguem obseruanda, & interea ab omni negotiorum sæculi tumultu, ac cogitatione hominē abstinere se prorsus debere. Quibus peractis libellus alias quasdam precū concipiendarum formulas præscribit tūc recitandas, & certas figuras exhibet, tunc adorandas, præfigit etiam certas horas, quibus preces istæ & adorationes obeundæ, nempe septem primos Nouilunii dies ipsos Sole quotidie ex oriente. Ritibus hisce per tria nouilunia ter peractis; debere hominem sibi præeligere diem aliquem, quo sit magis deuotus, & inspirationi recipiendæ, magis accommodatus: tum hora tertia debere solum se sistere in templo, vel oratorio quopiam, vel in medio agri cuiuspiam flexis in solo, genibus, manibus, oculisq; in cælum sublatis, ter primum versiculum Hymni, *Veni sancte spiritus*, pronunciare: quod cum fecerit repente, non minus quā Salomon, Propheta ac Apostoli, omnisciētia impletum iri: adeo ut obstupescat ipsemet tam subita mutatione sui, quasi in Angelum vel hominē alium migrasset. Habetis mysteria omnia huius artis. In quib. quid prius mirer? stoliditatem hoc ritus adscriptentium Salomoni? scilicet notat ille, vel Feriam sextam, vel nostram exomologesim, vel Eucharisticam sumptionem, vel hymnum, *Veni sancte spiritus*, an vero potius mirer blasphemiam tale quid de Salomone, Prophetis, Apostolis insinuantem? an sacrilegam audaciam rebus sanctissimis per summam hypocrisim sic abutentem?

A nam hunc cultum, & totum hoc adorationis patagium exhibent diabolo, sacras illi preces, & Ecclesiæ sacramenta offerūt, cui initiatur. Profligari homines corpus animamq; simul periculo exitij manifesti exponunt. Etenim testatur Cyruelus *l. de superstit. p. 3. ca. 1.* multos huic arti vacantes vitæ vtriusq; iacturam subisse: quosdam n. sibi notos à diabolo in aërem sublatos per turbinem, & terra vndiq; raptatos, & ita afflictos, ut toto vitæ tempore incurabili ægritudine laborarint. Fuisse hoc misericordiæ diuinæ documētum, volentis illos in hac vita sceleris tā atrocis pœnas pēdere. Deterioris sibi fortisvideri alios, quorum tam improbo conatui euentus aliquis respōdit, iuste id Deo ad illorum maiorem exccationem damnationemq; permittente. De his sciēdum, à dæmone nihil illis sciētiæ vere infundi, nec enim id potest per modū veræ infusionis (vide dicta lib. 2. qu. 4. sed solet ipsemet illos obfidens, vel possidens per eos loqui, ipsorum phantasiā turbans, & linguam mouens, ad quædam illis incognita & arcana proferendum: sicut facere consuevit, quando striges post ecstasim mira narrant, quæ autumat se in locis remotissimis vidisse, audiuisse vel egisse quando vere loco motæ nō fuerunt. Indicium huius rei euidentissimum est, quia quando istos suos mystas aut odidactos dēmo deserit, nihil illis sciētiæ reliquum manet: & ne illorum quidem, quæ paulo ante dixerāt, meminerrunt. Deinde iure optimo hæc ars dānatur, quia vitur ceremoniis, non ad hūc effectum institutis (quod semper suspectū) obseruat dies & horas nihil ad hoc pertinentes: iubet adorari figuras illas, quæ nec Dei sunt, nec Sanctorum, sed vanæ & magicæ.

Quibus

Quibus Deus vult scientiam infundere, absque ritibus praescriptis vllis id facit; & infudit olim paucis, hodie forte nullis: ars ista contendit non nisi ad amissim exacte seruatis omnibus scientiam infundi, & quidem omnibus, si obseruent. Non igitur qui infundit est Deus, nec Angelus bonus, sed diabolus: diabolo offerunt preces, diabolum adorant, diabolo ieiunant, diabolum habituri sunt remuneratorem. plura contra hanc Bap. Segnius *c. 7. de vero studio Christiano.*

Huius vanitatis varij sunt rami seu stolonnes: vnum vocant *artem Paulinā*, quia fingunt à Deo traditam B. Paulo in ecstasi constituto, & Apostolum eam posteris tradidisse. Quid stultius, scelestius, blasphemius dici potest?

Aliam inuenio, nescio an speciem Notoria dicam: nam in multis conuenit, in eo tñ discrepat, quod notoriam aiunt fieri per modum subitæ infusionis, hanc aliter vocant *artem spirituum*, vel *artem Angelicam*, qua dicunt hominem quando cunq; vult, omnium rerum quas nosse vult, scientiā accipere, ministerio Angeli custodis vel aliorum Angelorum bonorum. Huius duas, tradunt species, vnā *obscuram*, quæ fiat per viam eleuationis, transitus, raptus, seu ecstasis: alteram *claram*, quæ dicunt fieri Angelis visibili in forma corporis assumpti apparentibus. & iucunde colloquētib. Hac vsus forte Cardanus, quā cum tribus illis spiritibus. Auerrois sectatoribus disputauit. Verum hæc ars nihil est aliud re. quā *impia Goitia* seu *Magia alba*, de qua dictum *lib. 1. nec hi Angeli sunt alij, nisi dæmones Paredrij*, hominum deceptionē & interitum enixe procurantes. Artis impia falsitas luce clarior est, quia oēs eius formulæ sunt meræ coniurationes,

A seu adiurationes, quibus illi spiritus ad obsequium adiguntur. Constat autem bonos angelos non adiurari, sed precibus honorari & implorari velle ac debere. Cōtra hanc vanitatem etiam scripsit Ioan. Bapt. Segnius *d. opusc. c. 8. & 9.* Vnde patet quid sentiendum, qui iactitant se spiritum habere, à quo cuncta doceantur (vt solebat quidā Magus Parmensis dicere) aut predictos se, & dirigi spiritu quodam adeo potēte vt et imaginationibus alienis queat imperare, quod impostor ille Maltesius his ipsis annis in Brabātia gloriari solitus ferebatur. Nimirū hos fœdus cum morte percussisse, & ad Necromanticorum tribum planissime pertinere.

SECTIO III.

C **Q**uinto quando gestatur reliquia, vel Euangelium sancti Ioannis, aut aliqui versus psalmodum, non ex deuotione tantum, sed adiunctis vanis circumstantijs, v. g. vt sic vel sint scripta, vel reliquie sint in vase triquetro vel rotundo, vel tribuendo vim formæ, vel materiæ *a*, vt scriptum sit in pergameno virginea, vel tempore, vel scriptum sit oriente sole, vel personæ, vt alligatum sit ab incorrupto, vel modo, vt tot filijs, vel talibus. item necesse est, vt nulla adsit figura præter signum crucis, nulla imago, præterq; Christi, vel B. Virginis vel Sancti cuius noti, aut solita angeli boni; item nulla barbara & incognita Dei vel Angelorum nomina sint addita, denique nihil aliud adsit vani vel mendacis. Deus enim nūquam est auctor mendacij, vel vanitatis *b*. Obijciat forte aliquis solum signum crucis iure Canonico permitti. *Resp.* Canonem agere de characteribus quibus crucem annumerat: non agere de imagi-

B.

*a D. Tho.
sup. a. 4. q.
Nauarr. d.
c. 11. n. 35.*

*b Ita sentit
in cano
n. 1. a. per
1. c. non
licet. 26 q.*